

Vyjádření aliance *Rodiče za inkluzi* k návrhům na “zastavení či zrušení” tzv. inkluze

Aliance tímto vyjádřením reaguje na názory prezentované ve veřejném prostoru, které obsahují negativní postoje vůči jedné z mnoha novel školského zákona, tzv. inkluzivní. Té jsou mnohdy přičítána negativa českého školství, která nezpůsobuje, či ani způsobovat nemůže, protože nejsou vázána na školský zákon, ale na jiné právní předpisy, nebo je ani právní předpisy neobsahují.

Tzv. inkluzivní novela obsahuje pouze nárok dětí na podpůrná opatření a odpovídající povinnost škol podporu poskytovat. Dále obsahuje výčet druhů podpůrných opatření, závaznost rozhodovacího procesu PPP/SPC a právo se odvolat při nesouhlasu s vydanou zprávou či rozhodnutím PPP/SPC. Vše ostatní je mimo tuto novelu školského zákona, jejím zrušením by ani nedošlo k obnovení původního stavu, ale k neexistenci jakékoli právní úpravy podpory dětí.

Nejrozšířenějším důvodem tohoto nedorozumění je záměna široké kategorie dětí se znevýhodněním za děti s mentálním postižením, nebo s poruchami chování. Obě tyto skupiny dětí se v běžných školách vzdělávaly, nový systém je do běžných škol „nepřevedl“. Naopak, nový systém zajišťuje podporu a financování jejího poskytování všem dětem s odlišnými vzdělávacími potřebami, nejen některým druhům tzv. školského zdravotního postižení. Potřebné děti bez tzv. školského zdravotního postižení na podpůrná opatření ve starém systému nedosáhly, nebo jim je školy neposkytovaly, protože nebyly povinné. To není chyba nového systému, ale právě toho předcházejícího. Tento rozdíl znamená pouze formální nárůst počtu dětí s podpůrnými opatřeními, děti přitom i nadále chodí do stejných škol jako před prázdninami v roce 2016.

Stejně tak nedošlo ke zrušení škol praktických. Tyto školy byly, stejně jako jejich předchůdkyně školy zvláštní, školami speciálními. Pouze tak nebyly obvykle označeny. Tzv. inkluzivní novela i nadále počítá s existencí škol pro děti s mentálním postižením, stejně jako s ostatními kategoriemi znevýhodnění uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona. Školy praktické jsou i nadále formálně školami speciálními, na školy běžné se mohly změnit pouze v případě, že jsou jejich žáky děti bez mentálního postižení. Taková škola bude mít i nadále třídy pro děti s mentálním postižením jako jedno z druhů znevýhodnění, tedy třídy speciální.

Co se týče administrativy, jediným novým dokumentem je plán pedagogické podpory jako soubor podpůrných opatření v 1. stupni. Ten je navíc od počátku tohoto školního roku nepovinný. Tzv. inkluzivní novela naopak počet dokumentů snížila. Pokud má dítě přiznán jako podporu IVP, pak není potřeba, aby zákonní zástupci dítěte podávali žádost a ředitelé škol toto potvrzovali písemným rozhodnutím o povolení IVP. Vše je v rozhodnutí PPP/SPC o podpůrných opatřeních.

Nárůst administrativy tak školy vnímají především s nutností zapsat do školní matriky všechna státem financovaná podpůrná opatření, protože na podporu vzniká nárok více dětem než jen těm s tzv. školským zdravotním postižením. Časově velmi náročné je vyplňování zahajovacího výkazu školní matriky na počátku školního roku. Evidence školní matriky a evidence podpůrných opatření jsou uživatelsky zastaralé, informace je navíc potřeba zadávat i zdvojeně. Jde proto o časově náročnější agendu, než by bylo nutné při využití elektronických evidencí s odpovídajícími technickými a uživatelskými parametry. Právě v tomto a v práci s dokumenty, které nejsou právně upraveny a jejich používání je tak nejednotné či dokonce zavádějící, lze spatřovat pro školy onu administrativní a časovou náročnost.

Návrhy na zastavení, či zrušení inkluze tak neznamenají obnovení stavu před 1. září 2016, ale minimálně před 1. lednem 2005, kdy se neposkytovala žádná podpora nikomu. Právě tím by došlo nejen k ohrožení všech dětí od škol mateřských po střední, ale i škol jako takových.

Koordinační výbor aliance *Rodiče za inkluzi* (abecedně):

V. Doležilová, L. Hečková, M. Klempar, H. Kubíková, K. Mertová, K. Polišenská, K. Trusková